

De Oude Ley

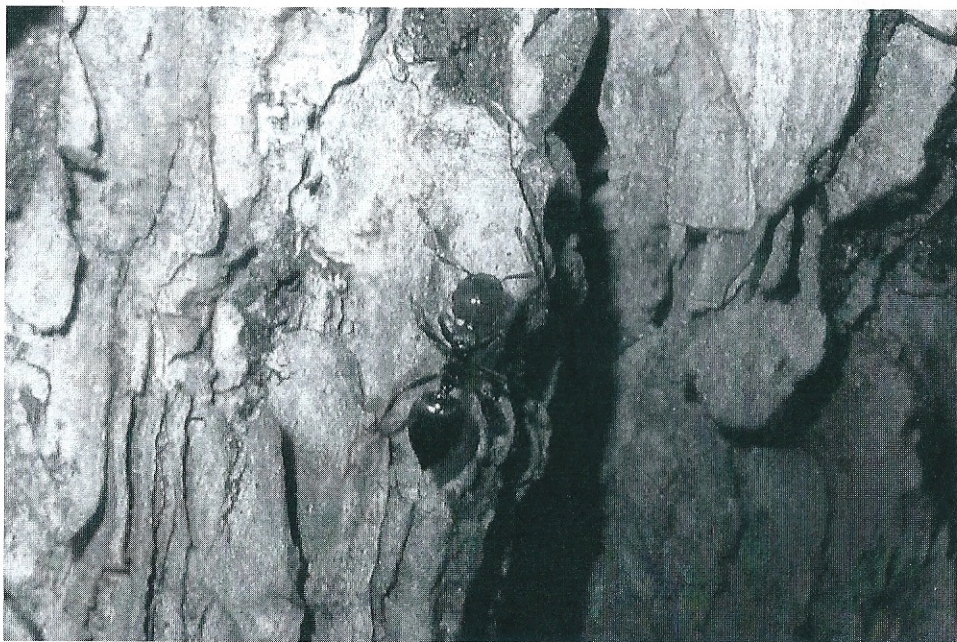
Jaargang 38
2016 nr. 3

KNNV
vereniging
voor veldbiologie
afdeling Tilburg

Unieke vangst

In De Kaaistoep zijn op 30 augustus 2015 maar liefst acht gevleugelde Rode schorpioenmieren gevangen. Op licht. Door Henk Spijkers en Paul van Wielink. Die dag en avond was het broeierig warm en dreigde er onweer. Om 00.35 uur was het nog 21,5°C! Een uitzonderlijke nacht.

Nooit eerder in de periode 2002 tot en met 2014, tijdens 455 vangnachten waarbij 24.471 mieren werden gevangen, kwam het voor dat deze mier op het verlichte laken terecht kwam. Een unieke vangst dus. In De Kaaistoep moet een nest zitten. Als je namelijk acht exemplaren van één mierensoort vangt, dan moet er wel een nest in de buurt zijn, want alle mieren waarvan er acht of meer in één nacht in De Kaaistoep zijn gevangen, leven in De Kaaistoep.

De rode koppen en spitse achterlijfjes van de Rode schorpioenmieren vallen direct op. (foto Paul van Wielink)

Nest zoeken

Dus nu wordt het zoeken naar het nest. Ze maken kartonachtige smalle, vlakke, langgerekte nesten tussen de groeven in boomschors en tussen de stengels van klimop. Precies een plaats waar in Nederland geen concurrentie voor ze is te verwachten. Wie vindt het nest? Of, wie ziet de trein van werksters op een boom lopen op weg naar bladluiskolonies. Of, wie ziet ze stukje vlees van een dode spitsmuis rukken? En als je ze dan vindt, dan heb je de vijfde vestiging van Rode schorpioenmieren in Nederland te pakken.

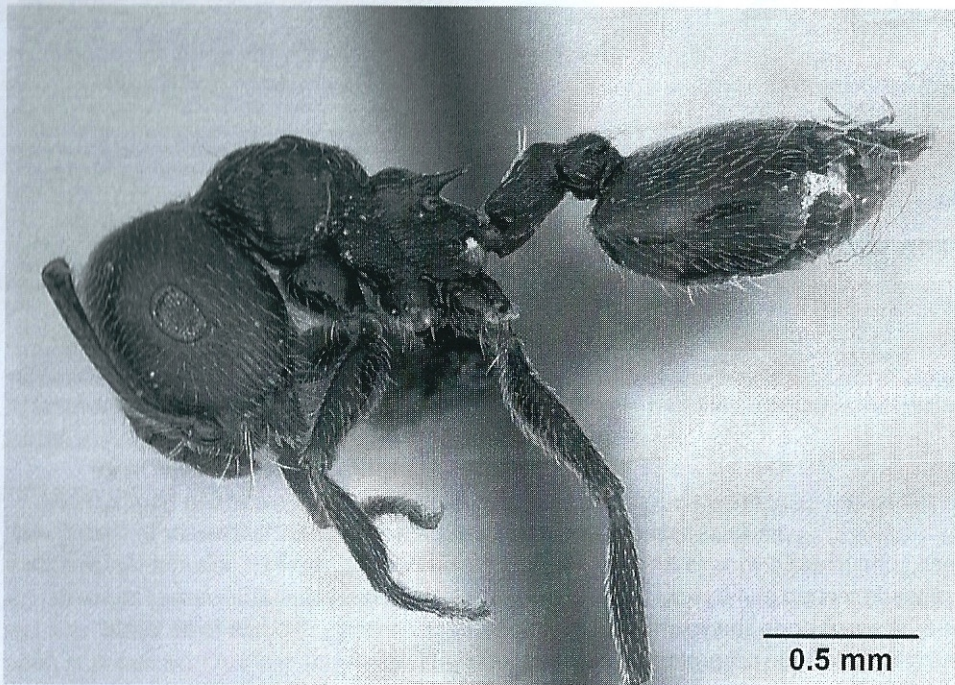
Rode schorpioenmieren in De Kaaistoep

Peter Boer

Schorpioen mier

Een van de goed herkenbare mierensoorten, zelfs zonder loep, zijn schorpioenmieren. Ze hebben een roodbruine kop (rest donker) en een naar achteren sterk versmallend achterlijf dat in een punt uitloopt. Bij gevaar krommen ze hun achterlijf omhoog: als een schorpioen.

In Midden- en Zuid-Europa is de Rode schorpioenmier *Crematogaster scutellaris* een heel gewone mier. In Nederland werden ze een eeuw geleden wel 'meegenomen' met ingevoerde kurk van Kurkeiken. Vestigingen bleven uit. Nu zien we steeds vaker levensvatbare kolonies in Nederland en Duitsland. Er zijn aanwijzingen, dat ze zijn meegelift met caravans. Mogelijk komen ze via de opdraaipootjes de caravan binnen, verhuizen mee naar het noorden en verlaten de caravan weer via dezelfde weg.

(preparaat). Schorpioenmieren zijn te herkennen aan de typische manier waarop het achterlijf aan de tweede knoop hangt. (foto: antweb.org)